

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของกลวิธีการเรียน
2. ความสำคัญของกลวิธีการเรียน
3. กลวิธีการเรียนประเภทต่างๆ
4. การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียน
5. หลักสูตรการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียน
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

ความหมายของกลวิธีการเรียน

กลวิธีในการเรียนภาษาเป็นเหมือนการวางแผนและการจัดการหรือการหาแนวทางในการเรียนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย การใช้กลยุทธ์หรือเทคนิคต่าง ๆ เป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษา และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กาญจนาพิชชา ถวิลไทย (2548. หน้า 8-9) ได้รวบรวมความหมายของกลวิธีการเรียนไว้ดังนี้

บราวน์ (Brown, D.H.) ให้ความหมายว่ากลวิธีในการเรียน หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อช่วยให้เข้าใจบทเรียนรวมทั้งวิธีการที่ผู้เรียนใช้เพื่อควบคุมและจัดการกับข้อมูลความรู้ที่ได้มาอีกด้วย

สเติร์น (Stern, H.H.) กล่าวถึงกลวิธีในการเรียนว่า หมายถึงวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้เรียนใช้เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้ภาษา ทั้งนี้เพราะผู้เรียนที่เรียนภาษาที่สองต้องประสบกับปัญหา 3 ประการ คือ ประการแรก ความแตกต่างที่ผู้เรียนรับรู้ได้ ระหว่างภาษาที่หนึ่งหรือภาษาอื่น ๆ ที่ตน

เคยเรียนรู้มาก่อนแล้วกับภาษาที่สองที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ ประการที่สอง การที่ผู้เรียนต้องหาวิธีการต่าง ๆ มาช่วย เพื่อทำความเข้าใจกับรูปแบบไวยากรณ์และข้อความที่จะสื่อความหมายของภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองเพื่อมิให้เกิดความสับสนในการใช้ และประการสุดท้ายคือ การที่ผู้เรียนจะต้องเลือกระหว่างการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งเน้นความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ กับการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ ซึ่งเน้นการสื่อความหมายให้เข้าใจกันได้มากกว่าความถูกต้องของภาษา

โอมัลเลย์ (O'Malley, J. M.) ได้ให้ความหมายว่า กลวิธีในการเรียนหมายถึงขั้นตอนการวางแผนซึ่งผู้เรียนกระทำเป็นกิจวัตรในการเรียน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของตน

เวนเดน (Wenden, A. L.) ได้อธิบายว่า กลวิธีในการเรียน คือ เทคนิค (Techniques) กลยุทธ์ (Tactics) การวางแผนอย่างมีสติที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนภาษา หรือกระบวนการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และใช้เมื่อเกิดข้อขัดข้องในการเรียน

ชาโม (Chamot, A. U.) ได้สรุปไว้ว่า กลวิธีในการเรียนเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนใช้ในการทำความเข้าใจบทเรียนและจดจำข้อมูลใหม่ ๆ

อ็อกฟอร์ด (Oxford, R. L.) ได้ให้คำจำกัดความของกลวิธีในการเรียนว่า กลวิธีในการเรียนเป็นปฏิกิริยาเฉพาะอย่างที่ผู้เรียนใช้เพื่อช่วยเหลือตนเองในการเรียนเพื่อให้เข้าใจการเรียนได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้นและนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้มากขึ้นด้วย

อาจสรุปได้ว่ากลวิธีการเรียนภาษาเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในการสื่อสารได้ ดังนั้นผู้เรียนจึงควรมีกลวิธีการเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยการเรียนรู้ของแต่ละบทเรียนอีกทางหนึ่ง

ความสำคัญของกลวิธีการเรียน

ในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาผู้เรียนจะหาทางเอาชนะปัญหาอุปสรรคนั้นได้โดยใช้กลวิธีที่เรียกว่า กลวิธีการเรียน (Learning strategies) ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษาเป็นอย่างมาก อ็อกฟอร์ด (กาญจน์พิชชา ฤวิไลไทย, 2548. หน้า 9) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับกลวิธีในการเรียนไว้ว่า การรู้จักใช้กลวิธีในการเรียนที่เหมาะสมจะมีผลในการเพิ่มความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดในการเรียนภาษา กลวิธีในการเรียนจะช่วยให้การเรียนง่ายขึ้น เร็วขึ้น น่าสนุกสนานขึ้น รู้สึกมั่นใจใน

ตนเองมากขึ้น เรียนอย่างมีประสิทธิภาพขึ้น และช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนความรู้ที่ได้รับไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้ดียิ่งขึ้นด้วย

เวนเดน (Wenden, A. L., 1987. ไม่มีเลขหน้า), วิลลิง (Willing, K., 1989. ไม่มีเลขหน้า) และอ็อกฟอร์ด (Oxford, R.L., 1990. หน้า 67-68) ให้ความคิดเห็นว่ากลวิธีในการเรียนมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาในการเรียนภาษา เพราะกลวิธีในการเรียนเป็นการกระทำหรือวิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนเพื่อช่วยในการรับรู้ข้อมูลเก็บสะสมความรู้ที่ได้รับมาและสามารถใช้ข้อมูลความรู้เหล่านั้นได้ในสถานการณ์ต่างๆ และยังมีความเห็นว่า กลวิธีในการเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายความสามารถทางภาษาและผลสัมฤทธิ์ทางภาษาของผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไบเลย์สต็อคและฟรอลิช (Bialeystok E. & Frolich, M., 1978. หน้า 327-335) และของ พาพาลเลีย (Papalia, A., 1978. หน้า 318) ที่ว่า กลวิธีในการเรียนสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาได้ กล่าวคือผู้ที่มีวิธีการเรียนรู้ภาษาที่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาสูง

วิลลิง (Willing, K., 1989. หน้า 1) กล่าวว่า ผู้เรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนนั้น เป็นเพราะขาดความรู้เกี่ยวกับกลวิธีในการเรียนภาษา และขาดความสามารถในการเลือกใช้กลวิธีในการเรียนให้เหมาะสมกับตนเอง นอกจากนี้ อ็อกฟอร์ด (กาญจนพิชชา ฤวิไลไทย, 2548. หน้า 2) ยังอธิบายไว้ว่ากลวิธีในการเรียนเป็นสิ่งที่สอนกันได้ การสอนให้ผู้เรียนรู้จักใช้กลวิธีได้อย่างเหมาะสมและได้รับการฝึกฝนในการใช้กลวิธีอย่างเพียงพอ ย่อมจะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จได้ เนื่องจากผลสำเร็จในการเรียนภาษานั้น จะได้จากการที่ผู้เรียนมีทิศทางในการเรียนของตนเอง และรู้จักใช้กลวิธีในการเรียนที่เหมาะสมเพื่อเอื้อต่อการเรียนภาษาของตนเอง ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่สำคัญของครูผู้สอนที่จะต้องเป็นผู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับกลวิธีในการเรียน และได้รับการฝึกใช้กลวิธีในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับตนเองและเนื้อหาความรู้ที่เรียนอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

จึงกล่าวได้ว่ากลวิธีในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนภาษาเพราะกลวิธีในการเรียนมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาในการเรียนภาษาและเป็นเหมือนเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีทิศทางในการเรียนของตนเอง นำไปสู่ความกระตือรือร้นในการเรียนและทำให้ผู้เรียนมีแนวทางในการเรียนของตนเองและนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารได้

กาญจนพิชชา ฤวิไลไทย (2548. หน้า 9-11) ได้รวบรวมลักษณะความสำคัญของกลวิธีการเรียนรู้ของอ็อกฟอร์ด ไว้ดังนี้

1. กลวิธีในการเรียนเป็นสิ่งที่นำไปสู่เป้าหมายสูงสุดในการเรียนภาษา คือ การมีความ

สามารถในการสื่อสาร ไม่ว่าจะผู้เรียนจะใช้กลวิธีใดในการเรียนก็ตาม ทุกกลวิธีจะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนภาษาเพิ่มขึ้น เช่น ถ้าผู้เรียนฝึกใช้กลวิธีที่เกี่ยวกับความจำ ผู้เรียนก็จะสามารถจดจำคำศัพท์และกฎเกณฑ์ได้ ถ้าผู้เรียนฝึกใช้กลวิธีการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ผู้เรียนก็จะสามารถแก้ไขข้อติดขัดเมื่ออ่านหรือฟังไม่เข้าใจโดยการเดาความหมายจากคำที่แน่ในข้อความนั้น ๆ หรือถ้าผู้เรียนใช้กลวิธีที่เกี่ยวกับจิตพิสัย จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตัวเองเพิ่มขึ้นและมีความกระตือรือร้นที่เข้าร่วมในการเรียนมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การมี

ความสามารถในการสื่อสารทางภาษาในที่สุด

2. กลวิธีในการเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือตนเอง ผู้เรียนส่วนมากมักจะยึดติดกับการเรียนการสอนแบบครูเป็นผู้บอกข้อมูลความรู้ให้เสมอ ดังนั้น เมื่อจำเป็นต้องใช้ภาษาที่เรียนใหม่นอกห้องเรียน ผู้เรียนจึงไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ การที่ผู้เรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการเรียนจึงเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในการเรียนของตน นอกจากผู้เรียนจะช่วยตัวเองในการเรียนได้แล้ว ยังจะมีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความสามารถในการสื่อสารเพิ่มขึ้นด้วย

3. กลวิธีในการเรียนช่วยขยายบทบาทของครูผู้สอนในชั้นเรียน บทบาทเดิมของครูในฐานะครูผู้สอน ผู้นำ ผู้จัดการ ผู้ควบคุม ผู้วัดและประเมินผล และในฐานะแพทย์ที่ต้องคอยรักษาความไม่รู้ของผู้เรียนนั้น เป็นบทบาทซึ่งขัดขวางการใช้ภาษาในการสื่อสารภายในห้องเรียน ทั้งนี้เพราะบทบาทเหล่านั้นของครูไม่เอื้อให้เกิดการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเหมือนในชีวิตจริง อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการฝึกใช้กลวิธีในการเรียน ครูก็ต้องเพิ่มบทบาทของตนเองให้เป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้คอยให้คำแนะนำ ผู้ชี้แนะ ที่ปรึกษา และเป็นผู้ร่วมในการสื่อสาร ครูต้องช่วยแนะนำผู้เรียนให้รู้จักการฝึกใช้กลวิธีในการเรียน ให้ผู้เรียนรู้จักเลือกใช้กลวิธีในการเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาต่าง ๆ

4. กลวิธีในการเรียนเป็นเสมือนเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ที่ผู้เรียนเลือกใช้เมื่อต้องการแก้ปัญหาในการเรียน หรือเมื่อต้องทำกิจกรรมทางภาษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม เช่น ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการเดาความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทอ่านมากขึ้น หรือใช้กลวิธีที่เกี่ยวกับจิตพิสัยเพื่อให้เกิดการผ่อนคลายหรือเพิ่มความมั่นใจในตนเองมากขึ้น

5. กลวิธีในการเรียนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน มิใช่เฉพาะด้านสติปัญญา หรือกระบวนการทางสมองเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงด้านจิตพิสัย และสังคมของผู้เรียนด้วย

6. กลวิธีในการเรียนบางอย่างนั้นส่งเสริมโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเรียกว่า กลวิธีในการเรียนโดยตรง กลวิธีในการเรียนบางอย่างก็ส่งเสริมโดยอ้อมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

เรียกว่า กลวิธีในการเรียนโดยอ้อม แต่ทั้งกลวิธีในการเรียนโดยตรงและโดยอ้อมต่างก็มีความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน

7. กลวิธีในการเรียนมีความแตกต่างกันในเรื่องของการสังเกต กลวิธีบางอย่างสามารถสังเกตได้ ในขณะที่กลวิธีบางอย่างก็ไม่สามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่าโดยเฉพาะกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับทางสมองหรือความคิด ความจำ จึงเป็นการยากสำหรับครูที่จะรู้ว่าผู้เรียนใช้กลวิธีใด

8. กลวิธีในการเรียน เป็นสิ่งที่ผู้เรียนใช้อย่างมีสติ เมื่อฝึกใช้จนคล่องแล้ว ผู้เรียนก็จะสามารถใช้ได้อย่างอัตโนมัติเช่นเดียวกับการฝึกทักษะหรือพฤติกรรมอื่น ๆ

9. กลวิธีในการเรียนเป็นสิ่งที่สอนและฝึกกันได้ การฝึกใช้กลวิธีในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องแนะนำและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการฝึก การฝึกกลวิธีในการเรียนจะสัมฤทธิ์ผลมากที่สุดเมื่อผู้เรียนรู้ว่ากลวิธีใดสำคัญอย่างไร เมื่อไรควรใช้และใช้อย่างไร ที่สำคัญคือ ผู้เรียนต้องรู้ว่าจะถ่ายโอนกลวิธีเหล่านั้นไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างไร

10. กลวิธีในการเรียนนั้นมีความยืดหยุ่นในการใช้ กล่าวคือ มิได้มีการเรียงลำดับการใช้ที่ตายตัวเสมอไป ขึ้นอยู่กับผู้เรียนแต่ละคนที่จะเลือกใช้หรือผสมผสาน หรือใช้ตามลำดับขั้นตอนด้วยตัวเอง

นอกจากนี้ เวนเดน (1987, หน้า18) ได้กล่าวถึงลักษณะของกลวิธีในการเรียนรู้ภาษาไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. กลวิธีการเรียนรู้ภาษาบางอย่างสามารถสังเกตได้ เช่น การถามเพื่อคลายความสงสัยในสิ่งที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ และกลวิธีการเรียนรู้ภาษาบางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น การสรุปอ้างอิง หรือการเปรียบเทียบ

2. กลวิธีการเรียนรู้ภาษาบางอย่างเป็นกลวิธีที่ผู้เรียนอาจใช้อย่างรู้ตัวเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนภาษาที่ตนเองเข้าใจอย่างชัดเจนและได้วิเคราะห์ไว้แล้ว และอาจใช้กลวิธีบางอย่างโดยไม่รู้ตัวในการแก้ปัญหา

3. กลวิธีการเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ กลวิธีใดที่ไม่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนอาจจะทำการเปลี่ยนแปลงหรือไม่นำมาใช้เลย ส่วนกลวิธีใดที่เป็นกลวิธีที่ดีผู้เรียนอาจนำมาปรับเพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้อีก

4. กลวิธีการเรียนรู้ภาษาเป็นวิธีการสำหรับการแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียน ที่ผู้เรียนสามารถปรับให้เหมาะสมกับปัญหาแต่ละประเภทและตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

กลวิธีการเรียนประเภทต่าง ๆ

สมิตรา อังควัตกุล (2535. หน้า 35 อ้างอิงจาก Tarone, 1981. หน้า 286-287) ได้แบ่งกลวิธีเพื่อการสื่อสารของผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาออกเป็น 5 ประการคือ

1. กลวิธีในการถอดความ (Strategy of paraphrasing) หมายถึง กลวิธีในการที่ผู้สื่อสารหรือผู้พูดใช้คำหรือโครงสร้างที่มีความหมายใกล้เคียงหรือเกือบตรงกัน (Approximation) ซึ่งง่ายกว่า มาแทนศัพท์และโครงสร้างที่ตนไม่แน่ใจว่าจะสื่อความหมายได้หรือไม่ ผู้พูดอาจสร้างคำขึ้นใหม่ (Word coinage) เช่น ใช้ "airball" แทน "balloon" หรืออาจพูดอ้อมค้อม (Circumlocution) ซึ่งเป็นการบรรยายถึงลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการกล่าวถึงด้วยการใช้ประโยคง่าย ๆ หรืออาจใช้ศัพท์และโครงสร้างที่ซ้ำกัน (Repetition) เพื่อให้การสื่อสารดำเนินต่อไปได้และเข้าใจตรงกันทั้งผู้พูดและผู้ฟัง
2. กลวิธีในการยืมภาษา (Strategy of borrowing) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดใช้โครงสร้างของภาษาแม่ในลักษณะการถ่ายโอนภาษา (Language transfer) โดยสังเกตจากการเรียงลำดับคำแบบภาษาแม่ ใช้การแปลคำต่อคำ (Literal translation) ใช้คำในภาษาแม่ ในบางคำที่ผู้พูดไม่ทราบศัพท์นั้น หรือเมื่อไม่มีทางเลือกก็ใช้ภาษาแม่ทั้งหมด
3. กลวิธีในการขอความช่วยเหลือ (Strategy of appealing for assistance) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดขอความช่วยเหลือโดยการถามคำศัพท์ที่ตนไม่ทราบจากผู้ฟัง เช่น What is this? หรือ "What called" เป็นต้น
4. กลวิธีเพื่อการสื่อสารด้วยการไม่ใช้คำพูด (Strategy of non-verbal communication) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดสื่อสารโดยการแสดงท่าทางแทนคำพูด หรือการแสดงท่าทางประกอบคำพูดของตนเพื่อให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งการแสดงท่าทางต่าง ๆ อาจมีได้ในหลายลักษณะด้วยกัน เช่น การแสดงออกทางสีหน้า การสบตา การเคลื่อนไหวศีรษะ มือ หรือร่างกาย ซึ่งมักจะเน้นถึงเรื่องการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การแสดงท่าทางต่าง ๆ เช่น การยกมือ การยกไหล่ การห่อปาก การเลิกคิ้ว การขมึมือ การโคลงศีรษะไปมา การพยักหน้า เป็นต้น
5. กลวิธีในการหลีกเลี่ยง (Strategy of avoidance) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในระหว่างการสนทนา ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากความบกพร่องในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารของผู้พูดเอง ผู้พูดอาจใช้การหลีกเลี่ยงหัวข้อที่จะสนทนาโดยเปลี่ยนหัวข้อสนทนาใหม่ แสดงความคิดเห็นใหม่ ซึ่งตนเองมีความรู้ที่จะพูด หรือใช้ศัพท์โครงสร้างที่ตนรู้จักดีกว่ามาเป็นหัวข้อที่จะสนทนา ถ้าผู้พูดไม่สามารถสื่อสารในเรื่องนั้น ๆ ได้ ก็อาจจะละทิ้งการสื่อสารข้อความนั้น ๆ ไปโดยสิ้นเชิง

เวนเดน (1987. หน้า 4-7) ได้จัดกลวิธีการเรียนรู้ไว้เป็น 4 หมวด ดังนี้

1. กลวิธีด้านความรู้ความคิด (Cognitive strategies) และประสบการณ์ที่เรียน เพื่อช่วยในการเรียนรู้ภาษา เช่น ใช้รูปภาพ ชื่อเรื่อง คำศัพท์ที่เคยเรียนมาช่วยในการเดาความหมายของประโยคหรือเนื้อเรื่อง
2. กลวิธีการสื่อความหมาย (Communication strategies) เช่น ใช้ท่าทางหรือการวาดรูปประกอบ
3. กลวิธีการฝึกฝนการใช้ภาษา (Global practice strategies)
4. กลวิธีการจัดระบบและประเมินการเรียนรู้ (Metacognition strategies) เช่น การวางแผนการเรียนรู้ การควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง เป็นต้น

ชาโมและคัมป์ปา (Chamot, A.U. & Kupper, L.) ได้จัดประเภทของกลวิธีในการเรียนรู้ไว้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ (กาญจน์พิชชา ฤวิไลไทย, 2548. หน้า 12-14) คือ

1. กลวิธีเมตาคอกนิชัน (Metacognition strategies) ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการคิด การวางแผน การตรวจสอบ และการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ประกอบด้วยกลวิธีย่อย ๆ ดังนี้
  - 1.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การกะเกณฑ์หรือคาดคะเนงานที่จะทำล่วงหน้า การเลือกใช้กลวิธีในการเรียนที่เหมาะสมกับงานที่จะทำ เป็นต้น
  - 1.2 การให้ความสนใจกับงานโดยตรง (Directed attention) หมายถึง การตัดสินใจไว้ล่วงหน้าที่จะลงมือทำงานนั้น ๆ ตัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการทำงานและเอาใจใส่ต่องานนั้นตลอดช่วงเวลาที่ปฏิบัติงาน
  - 1.3 การเลือกสนใจเฉพาะเรื่อง (Selective attention) หมายถึง การตัดสินใจไว้ล่วงหน้าที่จะเลือกสนใจเฉพาะข้อมูลที่สำคัญหรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นแล้วเมื่อลงมือปฏิบัติก็สนใจเฉพาะข้อมูลตามที่ได้ตัดสินใจเลือกไว้แล้วดังกล่าว
  - 1.4 การรู้จักจัดการกับงานด้วยตนเอง (Self-management) หมายถึง การเข้าใจสภาพการณ์ที่จะช่วยให้ตนเองประสบผลสำเร็จในงานที่ทำ การควบคุมการใช้ภาษาของตนโดยพยายามใช้ความรู้ที่เคยเรียนมาแล้วให้มากที่สุด
  - 1.5 การควบคุมและตรวจสอบตนเอง (Self-monitoring) หมายถึง การตรวจสอบความถูกต้องในด้านความเข้าใจหรือการใช้ภาษาของตนเองในงานที่ปฏิบัติอยู่นั้น
  - 1.6 การค้นหาอุปสรรคหรือปัญหาที่ยากในงานนั้น (Problem identification) หมายถึง การค้นหาจุดสำคัญหรือวิธีจำเป็นต้องใช้ในการแก้ปัญหาหรือข้อขัดข้องที่ยากในงาน และรวมถึงวิธีการที่จะช่วยทำให้งานนั้นลุล่วงไปด้วยดี

1.7 การประเมินตนเอง (Self-evaluation) หมายถึง การตรวจสอบความถูกต้องหรือความสมบูรณ์ของผลงานหรือการใช้ภาษาของตน การประเมินความรู้ที่ตนสั่งสมไว้ ยุทธวิธีที่ใช้ รวมทั้งความสามารถในการปฏิบัติงานด้วย เป็นต้น

2. กลวิธีด้านความรู้ความคิด (Cognitive strategies) เป็นกลวิธีที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับเนื้อหาสาระที่เรียน การจัดการกับเนื้อหาที่เรียนทั้งทางด้านความคิดและทางด้านร่างกายและรวมทั้งการใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ในการเรียนรู้ด้วย อันได้แก่ กลวิธีย่อย ๆ ดังนี้

2.1 การพูดซ้ำ ๆ (Repeating) หมายถึง การพูดคำศัพท์หรือวลีต่าง ๆ ซ้ำ ๆ เพื่อให้จดจำได้

2.2 การค้นคว้าจากแหล่งข้อมูล (Resourcing) หมายถึง การที่ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาจากแหล่งข้อมูลทางภาษา เช่น พจนานุกรม ตำราเรียน หรืองานที่เคยทำมาก่อน

2.3 การจัดหมวดหมู่ (Grouping) หมายถึง การที่ผู้เรียนจัดเนื้อหาการเรียนรู้ไว้เป็นหมวดหมู่ ได้แก่ การจัดตามลำดับก่อนหลัง การจัดโดยการแยกประเภทเนื้อหาเป็นต้น ทั้งนี้เพื่อช่วยในการจดจำและค้นหาข้อมูลในภายหลัง

2.4 การจดย่อ (Note-taking) หมายถึง การที่ผู้เรียนเลือกเขียนหรือบันทึกเฉพาะใจความสำคัญหรือคำสำคัญในเนื้อหาที่ได้พบ รวมทั้งการทำเครื่องหมายเพื่อช่วยการจำด้วย เช่น การขีดเส้นใต้ การทำดอกจันหรือดาวกำกับไว้ เป็นต้น

2.5 การแทนที่ (Substitution) หมายถึง การเลือกหาวิธีทางรูปแบบที่ได้วางแผนและได้รับการแก้ไขแล้วเป็นอย่างดี คำศัพท์หรือวลีต่างๆ ไปใช้กับงานหรือเนื้อหา

2.6 การขยายความ (Elaboration) หมายถึง การเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่เรียนไปแล้ว หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระใหม่สองเรื่องเข้าด้วยกัน

2.7 การสรุปความ (Summarizing) หมายถึง การที่ผู้เรียนคิดประมวลเนื้อหาสาระหรือเขียนสรุปข้อมูลทางภาษาที่เรียนไปแล้ว

2.8 การแปล (Translation) หมายถึง การแปลความคิดหรือข้อมูลต่าง ๆ จากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง

2.9 การถ่ายโอน (Transfer) หมายถึง การนำความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาที่ได้เรียนมาก่อนมาช่วยในการทำความเข้าใจกับความรู้ใหม่หรืองานที่ต้องการทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้

2.10 การสรุป (Inference) หมายถึง การรู้จักใช้หรือคัดเลือกข้อมูลทางภาษาที่เหมาะสมเพื่อช่วยในการเดาความหมายของคำหรือประโยค หรือเพื่อช่วยในการใช้กฎเกณฑ์ทาง

ภาษาที่ไม่คุ้นเคยให้สามารถสัมพันธ์กับเนื้อหาในงานที่ทำ หรือเพื่อช่วยในการเติมข้อมูลทางภาษาที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ เป็นต้น

3. กลวิธีด้านสังคมและจิตพิสัย (Social and affective strategies) เป็นกลวิธีที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้การเรียนสำเร็จด้วยดี หรือการใช้กระบวนการในการควบคุมประสิทธิภาพของงานที่ทำ อันได้แก่

3.1 การถามคำถาม (Question) ได้แก่ การถามเพื่อต้องการคำอธิบาย เพื่อขอให้พูดซ้ำ หรือเพื่อต้องการตัวอย่างเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน

3.2 การทำงานร่วมกัน (Cooperation) ได้แก่ การร่วมมือกันทำงานเป็นคู่ เป็นกลุ่ม เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาที่พบในขณะที่ทำงานหรือเรียน

3.3 การพูดกับตนเอง (Self-talk) ได้แก่ การพูดคุยกับตัวเองเพื่อช่วยลดความกระวนกระวายหรือความตื่นเต้นในการทำงานนั้น

3.4 การเสริมแรงตนเอง (Self-reinforcement) ได้แก่ การชมเชยตนเองเมื่อทำงานสำเร็จ

ในชีวิตจริงของเรานั้น ผู้ที่ต้องการจะสื่อสารหรือมีปฏิสัมพันธ์กันทางภาษาจะต้องสื่อสารโดยใช้คำพูด (Verbal communication) และการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Non-verbal communication) ควบคู่กันไป หากเราเปิดโทรทัศน์ทั้งของในประเทศและต่างประเทศ โดยดูแต่ภาพและปิดเสียงให้สนิท เราจะเห็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กันอยู่นั้นพูดโดยใช้สีหน้าท่าทาง อากัปกริยา ประกอบคำพูดอย่างเห็นได้ชัด และเราสามารถเดาความรู้สึกของผู้พูดได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งการศึกษาการใช้กลวิธีการสื่อสารนั้นเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะโดยธรรมชาติแล้ว ไม่มีใครที่จะพูดโดยไม่เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเพื่อประกอบคำพูดของตนเลย (สุภัทรา อักษรานุกเคราะห์, 2530. หน้า 37)

อ็อกฟอร์ด (กาญจน์พิชชา ถวิลไทย, 2548. หน้า 14-18) ได้แบ่งประเภทของกลวิธีในการเรียนออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ กลวิธีในการเรียนโดยตรง และกลวิธีในการเรียนโดยอ้อม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ก. กลวิธีในการเรียนโดยตรง (Direct strategies)

กลวิธีการเรียนโดยตรง หมายถึง กลวิธีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับภาษาเป้าหมายที่ผู้เรียนเรียนประกอบด้วยกลวิธีที่ผู้เรียนต้องใช้กระบวนการทางสมองที่แตกต่างกัน ได้แก่

1. กลวิธีด้านความจำ (Memory strategies) เกี่ยวข้องกับกลไกทางสมองที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเก็บข้อมูลความรู้ไว้ และนำออกมาใช้ได้เมื่อต้องการ ในการเรียนภาษานั้นคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่ยิ่งใหญ่และไม่อาจเรียนรู้ได้หมด ไม่ว่าจะเป็นการเรียนภาษาแม่หรือภาษาต่างประเทศก็ตาม ดังนั้น กลวิธีด้านความจำจึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนเก็บสะสมคำศัพท์ต่าง ๆ หรือข้อมูลความรู้ทางภาษาทั้งหมด และช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์หรือความรู้เหล่านั้นมาใช้ในการสื่อสารได้ในเวลาที่ต้องการ นอกจากนี้กลวิธีด้านความจำยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาข้อมูลความรู้ของผู้เรียนทั้งในด้านคำศัพท์ และโครงสร้างทางภาษาให้สามารถใช้ได้อย่างมีทักษะหรือสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติ ซึ่งกลวิธีด้านความจำนี้แบ่งเป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้เพื่อเสริมสร้างความจำได้อีก 4 กลวิธี คือ

1.1 การสร้างเครือข่ายความรู้ทางสมอง (Creating mental linkage) ได้แก่การจัดกลุ่มการนำความรู้ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้เดิม และการนำคำใหม่ไปใช้ในบริบท

1.2 การเสริมสร้างความจำโดยใช้ภาพและเสียง (Applying images and sounds) ได้แก่ การใช้จินตนาการ การใช้แผนภาพ การใช้คำสำคัญหรือใช้คำหลัก และการเพิ่มความจำโดยใช้เสียงช่วย

1.3 การเสริมสร้างความจำโดยการทบทวน (Reviewing) ได้แก่การทบทวนโครงสร้างทางภาษาและการทบทวนคำศัพท์

1.4 การเสริมสร้างความจำโดยใช้ท่าทาง (Employing action) ได้แก่ การใช้ความรู้สึกและท่าทางประกอบคำอธิบาย การใช้เทคนิคด้านกลไก เช่น การเคลื่อนย้ายบัตรคำ หรือการแยกกลุ่มให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นต้น

2. กลวิธีด้านความรู้ความคิด (Cognitive strategies) หมายถึง กลวิธีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสมอง ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบและเป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้มากกว่ากลวิธีอื่น ๆ แบ่งได้เป็น

2.1 การฝึกฝน (Practice) ได้แก่ การพูดหรือทำซ้ำ ๆ การฝึกเขียนหรือพูดอย่างมีรูปแบบ การจำและการใช้กฎเกณฑ์หรือแบบของภาษา การเชื่อมคำหรือวลีให้เป็นประโยค และการฝึกฝนอย่างเป็นธรรมชาติ

2.2 การรับและส่งสาร (Receiving and sending messages) ได้แก่ การจับใจความอย่างรวดเร็ว เช่น การฟังหรืออ่านคร่าว ๆ การอ่านแบบกวาดสายตา เป็นต้น และการใช้แหล่งข้อมูลในการรับและส่งสาร

2.3 การวิเคราะห์และการให้เหตุผล (Analyzing and reasoning) ได้แก่ การใช้เหตุผล โดยใช้กฎเกณฑ์ การวิเคราะห์ข้อความหรือคำพูด การวิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบของภาษาระหว่างภาษาเป้าหมายกับภาษาแม่ การแปล และการถ่ายโอนความรู้

2.4 การสร้างแบบหรือโครงสร้างของสารที่รับและส่งขึ้นใหม่ (Creating structure for input and output) ได้แก่ การจดย่อ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนรูปแบบหรือโครงสร้างทางภาษาที่ได้อ่านหรือได้ฟังใหม่ การสรุปความ และการสร้างความเด่นชัดให้กับใจความสำคัญ เช่น ชีตเส้นใต้ การทำดอกจันที่ข้อความ เป็นต้น

3. กลวิธีการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา (Compensation strategies) หมายถึง กลวิธีที่ผู้เรียนใช้เพื่อสื่อและเดาความหมายเมื่อพบปัญหาในการเรียนหรือการใช้ภาษาในการเรียน ภาษาต่างประเทศนั้นผู้เรียนย่อมมีข้อจำกัดทั้งในด้านคำศัพท์และกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ เมื่อผู้เรียนอ่านหรือฟังข้อความ จึงต้องใช้ความพยายามในการแก้ปัญหาหรือข้อขัดข้องที่พบ เพื่อทำความเข้าใจกับข้อความนั้น ๆ ให้ได้มากที่สุด กลวิธีย่อย ๆ ในการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษามีดังนี้

3.1 การเดาอย่างมีหลักการ (Guessing intelligently) ได้แก่ การเดาโดยใช้ตัวชี้แนะทางภาษา และการเดาโดยใช้ตัวชี้แนะด้านอื่น ๆ เช่น การเดาจากสถานการณ์บริบทโครงสร้างของข้อความหรือความสัมพันธ์ระหว่างคำ เป็นต้น

3.2 การแก้ข้อจำกัดทางภาษาในการพูดและการเขียน (Overcoming limitations in speaking and writing) ได้แก่ การใช้คำในภาษาแม่แทนคำศัพท์ที่ติดขัด การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดความไม่แน่ใจ การใช้ท่าทางประกอบการพูด การเลี่ยงใช้คำบางคำในการสื่อสาร การเลือกหัวข้อเรื่องในการสนทนา การปรับสสารให้ง่ายขึ้นและการหาคำอื่นมาเชื่อมกันให้คำที่มีความหมายเหมือนกันแทน เป็นต้น

ข. กลวิธีในการเรียนโดยอ้อม (Indirect strategies)

กลวิธีการเรียนโดยอ้อม หมายถึง กลวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการจัดการกับการเรียน ส่งเสริมและควบคุมกระบวนการเรียนของตน ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้นผู้เรียนจะต้องพบกับความใหม่อันได้แก่ คำศัพท์ใหม่ที่ไม่คุ้นเคย กฎเกณฑ์โครงสร้างที่ทำให้สับสน ระบบการเรียนที่แตกต่างจากภาษาของตน วัฒนธรรมและสังคมที่ไม่เหมือนกัน และรวมทั้งวิธีการสอนที่ครูใช้ก็อาจ

ไม่เหมือนเดิม ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนหรือพบปัญหาในการเรียนได้ การใช้ กลวิธีในการเรียนโดยอ้อมจะช่วยให้ผู้เรียนหลุดพ้นจากปัญหาเหล่านั้นได้ กลวิธีในการเรียนโดย อ้อมประกอบด้วยกลวิธีต่าง ๆ ดังนี้

1. กลวิธีเมตาคอกนิชัน (Metacognition strategies) หมายถึง กลวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการ วางแผนการเรียนเพื่อให้กระบวนการเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยัง หมายถึง กลวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการตรวจสอบข้อผิดพลาดในการเรียนด้วย แบ่งได้เป็น

1.1 การตรงใจความสนใจไว้ที่การเรียน (Centering your learning) ได้แก่ การคิดไว้ ล่วงหน้าเกี่ยวกับบทเรียนใหม่แล้วเชื่อมโยงเข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ การเอาใจใส่กับงานที่ได้รับ มอบหมาย และการตั้งใจฟังจนกว่าจะพร้อมแล้วจึงพูด

1.2 การจัดการและการวางแผนการเรียน (Arranging and planning your learning) ได้แก่ การค้นหาวิธีการเรียนที่ได้ผล การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ การกำหนด เป้าหมายในการเรียน การวางจุดประสงค์ของการทำงานแต่ละชั้น การวางแผนไว้ล่วงหน้าสำหรับ งานแต่ละชั้น และการหาโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาตามธรรมชาติ เป็นต้น

1.3 การประเมินผลการเรียน (Evaluating your learning) ได้แก่ การควบคุมการ ตรวจสอบตนเองโดยค้นหาข้อผิดพลาดในด้านความเข้าใจ การใช้ภาษา และการประเมิน ความก้าวหน้าในการเรียนของตน

2. กลวิธีด้านจิตพิสัย (Affective strategies) หมายถึง กลวิธีที่ผู้เรียนใช้เพื่อควบคุม อารมณ์และทัศนคติในการเรียน รวมทั้งใช้กลวิธีในการส่งเสริมหรือพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง คำว่า "จิตพิสัย" นั้น ได้แก่ อารมณ์ ทัศนคติ แรงจูงใจ และการเห็นคุณค่าของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน ภาษาอังกฤษ จิตใจและอารมณ์ของผู้เรียนนั้นนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมาก ซึ่งจะมีผลต่อ ความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียนภาษาของผู้เรียน ผู้เรียนที่ดี คือผู้ที่รู้จักควบคุมอารมณ์และ ทัศนคติของตนในการเรียน อารมณ์และทัศนคติที่ดีจะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพและ น่าสนุกสนานยิ่งขึ้น นอกจากนี้ความเชื่อมั่นในตัวเองก็นับว่าเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่เกี่ยวกับ จิตพิสัย เพราะผู้เรียนจะตัดสินคุณค่าโดยอาศัยความรู้สึกของตนเอง จึงอาจกล่าวได้ว่า ความสำเร็จในการเรียนภาษาของผู้เรียนนั้นอาจถูกสกัดกั้นได้โดยสภาพจิตพิสัยที่เป็นลบ เช่น ความวิตกกังวล ความกลัว ความสงสัย การไม่ได้รับความช่วยเหลือ ความคับข้องใจและอื่น ๆ เป็นต้น กลวิธีที่ใช้กับจิตพิสัยประกอบด้วยกลวิธีต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การลดความวิตกกังวล (Lowering your anxiety) ได้แก่ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การหายใจลึก ๆ การฟังหรือทำสมาธิ การใช้ดนตรีเพื่อช่วยลดความตึงเครียด หรือความเครียด

หรือการดูภาพยนตร์ตลก การอ่านหนังสือบันเทิง การฟังเรื่องขำขัน เป็นต้น

2.2 การใช้กำลังใจตนเอง (Encouraging yourself) ได้แก่ การพูดชมเชยตนเองเพื่อเสริมแรงในการเรียน การกล้าลองใช้ภาษาอย่างฉลาดในการพูดหรือเขียน แม้จะพบข้อผิดพลาดบ้างก็ตาม และการใช้รางวัลตนเองเมื่อสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้อง

2.3 การรับรู้จิตใจและอารมณ์ของตนเอง (Taking your emotional temperature) ได้แก่ การให้ความสนใจต่อความรู้สึกของตนเอง การใช้แบบสำรวจเพื่อตรวจสอบความรู้สึกทัศนคติ และแรงจูงใจของตนเองที่มีต่อการเรียนภาษาหรืองานที่ต้องปฏิบัติการเขียนบันทึกประจำวันเกี่ยวกับความรู้สึกอารมณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการเรียนภาษาของตนเอง และการสนทนากับบุคคลอื่นถึงความรู้สึกของตนเองในการเรียนภาษา เป็นต้น

3. กลวิธีด้านสังคม (Social strategies) หมายถึง กลวิธีที่จำเป็นต้องใช้ เมื่อผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพราะภาษาเป็นพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งการสื่อสารทางภาษาจะเกิดขึ้นระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่มบุคคล นั่นคือ การเรียนรู้ภาษาจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ๆ ด้วย กลวิธีทางสังคมนี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้นในการพัฒนาความเข้าใจ ความคิด และความรู้สึกของผู้อื่น กลวิธีนี้ประกอบด้วย

3.1 การถามคำถาม (Asking questions) ได้แก่ การถามเพื่อขอความกระจ่าง การขอคำอธิบายหรือขอคำยืนยัน เช่น การขอให้ผู้พูดย้ำคำพูด พูดซ้ำ อธิบายหรือยกตัวอย่าง และการถามเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.2 การทำงานร่วมกับผู้อื่น (Cooperating with others) ได้แก่ การทำงานกับผู้อื่นที่มีความสามารถในการใช้ภาษาเป้าหมาย

3.3 การคำนึงถึงผู้อื่น (Empathizing with others) ได้แก่ การพัฒนาความเข้าใจด้านวัฒนธรรมของผู้อื่น และการคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของผู้อื่น

กลวิธีในการเรียนทั้งโดยตรงและโดยอ้อมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกัน กล่าวคือ กลวิธีในการเรียนโดยตรงนั้นเกี่ยวข้องกับภาษาที่ผู้เรียนเรียนโดยเฉพาะ โดยกลวิธีด้านความจำใช้ในการบันทึกจดจำข้อมูลใหม่ที่ผู้เรียนได้พบ กลวิธีด้านความรู้ความคิด เพื่อใช้ทำความเข้าใจกับข้อมูลทางภาษาที่เรียน และเพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม ผู้เรียนใช้กลวิธีชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ได้แก่ การเดาความหมายของคำหรือข้อความในขณะที่อ่านหรือฟัง หรือการสร้างคำขึ้นใหม่จากคำศัพท์ที่เคยรู้จักเพื่อใช้แก้ปัญหาในการพูดและการเขียน เป็นต้น ส่วนกลวิธีในการเรียนโดยอ้อมนั้น แม้มิได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับเนื้อหาวิชาที่ผู้เรียนเรียน แต่ก็เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนภาษาของผู้เรียนเพราะกลวิธีเมตาคอกนิชัน (Metacognition

strategies) จะช่วยผู้เรียนอย่างมากในการวางแผนการเรียน และการตรวจสอบประเมินกระบวนการเรียนของตนเอง กลวิธีด้านจิตพิสัยจะช่วยให้ผู้เรียนควบคุมความรู้สึกแรงจูงใจและทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษา ส่วนกลวิธีทางสังคมจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องใช้ภาษาเป้าหมายได้ดีขึ้นและบ่อยขึ้น

การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียน

สมิตรา อังควัฒนกุล (2535. หน้า 108-109) ได้กล่าวว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาต่างประเทศหลายคนได้เสนอองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารเอาไว้ ซึ่งการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้นั้น ควรจะต้องสอนสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ (Linguistic or grammatical competence) อันได้แก่ การใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมีองค์ประกอบทางภาษา คือ เสียง ศัพท์ โครงสร้าง เป็นแกนในการสื่อความหมาย ในการด้านทักษะการฟัง จะต้องเริ่มจากสามารถจำแนกเสียงได้ไปจนถึงฟังข้อความในระดับความเร็วปกติของเจ้าของภาษาได้เข้าใจ ในด้านทักษะการพูดจะต้องออกเสียงได้ถูกต้องและสนทนาโต้ตอบด้วยสำเนียงและจังหวะที่เจ้าของภาษาพอจะเข้าใจได้ ในด้านทักษะการอ่าน จะต้องรู้จักกลไกของการอ่านและสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้ และในการด้านการเขียน จะต้องรู้จักกลไกในการเขียนคือ การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเรียบเรียงประโยคและใช้เครื่องหมายสัมพันธ์ความ (Discourse markers) ตลอดจนการเขียนข้อเขียนในลักษณะต่าง ๆ ได้

2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic competence) อันได้แก่ ความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม โดยสามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะกับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น รู้ว่าจะต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เป็นต้น

3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse competence) คือ มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค โดยใช้ความรู้ทางไวยากรณ์และความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้ากันได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจและทำนายความข้างหน้าเกี่ยวกับรูปลักษณะของภาษาที่จะเกิดขึ้นในบริบท (Context) ได้ถูกต้อง

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic competence or strategic competence) คือ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนการใช้กริยาท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย การใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกทั้ง

ในทางคำพูด (Verbal) และไม่ใช่คำพูด (Non-verbal) เช่น การขยายความด้วยคำศัพท์อื่นแทน คำศัพท์ที่ไม่รู้หรือนึกไม่ออกในขณะนั้น การพยายามอธิบายโดยใช้กริยาท่าทางประกอบ เป็นต้น

นันทกา ทาธุติและคณะ (2542, หน้า 15-17) ได้กล่าวถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ ทักษะการเรียนรู้และส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาอังกฤษว่า ทักษะการเรียนรู้มีส่วนสำคัญ ยิ่งในการพัฒนาทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษให้ได้ดี แต่มิได้หมายความว่า การเรียน แต่ทักษะการเรียนรู้จะช่วยให้นักศึกษาต่างชาติเก่งภาษาได้ในเวลาอันสั้น และได้แนะนำให้ผู้เรียน ภาษาอังกฤษเรียนได้ตั้งต้นดังนี้

1. ผู้เรียนต้องสนใจการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษให้ถูกต้องเสมอในการการเขียน แต่อย่างระมัดระวังการใช้ไวยากรณ์ในภาษาพูดมากเกินไปจนความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ภาษาเขียนที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียนตอบคำถามอัตนัย การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ เขียนโต้ตอบสื่อสาร เขียนรายงาน รายงานการวิจัย และการเขียน วิทยานิพนธ์

2. ผู้เรียนต้องสนใจเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ ขวนขวายหาโอกาสฝึกฝนการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษอยู่เสมอ พยายามเพิ่มปริมาณความรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ภาษาที่ ใช้ออกมาขยายตัวกว้างขวางขึ้น

3. การขยายขอบเขตคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำสม่ำเสมอ ตลอดเวลาที่ศึกษาภาษาอังกฤษ เพราะอุปสรรคสำคัญสำหรับนักศึกษาไทยที่ทำให้การฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษพัฒนาได้ช้า คือ ปริมาณคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เข้าใจและใช้เป็นอยู่ในวงจำกัด

วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ได้กำหนดวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะ การเรียน (English for communication and study skills) เป็นวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคนต้องเรียน จุดมุ่งหมายของรายวิชาดังกล่าวคือ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการฟัง การพูด เพื่อให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี กีฬา ข่าว ปัญหาสังคม ให้มีทักษะในการอ่านโดยใช้เทคนิคการอ่านขั้นสูงขึ้นไป เช่น การอ่านเพื่อหาหัวข้อเรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและรายละเอียดให้สามารถเขียนสรุปความเพื่อรายงานข้อความที่ อ่านและให้มีทักษะในการค้นคว้าในหัวข้อที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนจากแหล่งข้อมูลสิ่งตีพิมพ์และ อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้โดยเน้นทักษะการอ่าน การเขียน และการสืบค้น

จากการพัฒนาปรับปรุงสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ได้จัดให้มีการระดมนักวิชาการเด่นในสาขาวิชาภาษาอังกฤษจัดทำเอกสารประกอบการสอนและผลิตตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบเมื่อปีพุทธศักราช 2542 จึงได้จัดทำเป็นหนังสือเรียนขึ้น โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หน่วย มีผู้เรียบเรียง จากสถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏมหาสารคาม สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และสถาบันราชภัฏอุดรธานี ซึ่งแต่ละหน่วยประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

หน่วยที่ 1 ทักษะการเรียนรู้

1. ความหมายและขอบเขตของทักษะการเรียนรู้
2. ทักษะการเรียนรู้โดยทั่วไป
3. ทักษะการเรียนรู้เฉพาะอย่าง
4. ความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ต่อการศึกษาโดยทั่วไป
5. ความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ต่อการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ
6. ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับทักษะการเรียนรู้และส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาอังกฤษ

หน่วยที่ 2 การฟังและพูดเพื่อให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น

1. การฟังและการพูดเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว
2. การฟังและการพูดเกี่ยวกับงานอดิเรก
3. การฟังและการพูดเกี่ยวกับเรื่องกีฬา
4. การฟังและการพูดเกี่ยวกับเรื่องบันเทิง
5. การฟังและการพูดเกี่ยวกับตัวเองและสังคม
6. การฟังและการพูดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย
7. การฝึกทักษะการฟังและพูดจากข่าวทางหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสาร

หน่วยที่ 3 องค์ประกอบทักษะการอ่าน

1. การใช้พจนานุกรมในการอ่าน
2. การประกอบเป็นคำ
3. ร่องรอยในบริบท
4. คำอ้างอิง
5. โครงสร้างคู่ขนาน

หน่วยที่ 4 การอ่านและการเขียน

1. การอ่านเพื่อหาหัวเรื่อง
2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และรายละเอียด
3. การลงความเห็นและการแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน
4. การสรุปความเพื่อนำเสนอสิ่งที่อ่าน

จากคำอธิบายรายวิชาและเนื้อหาในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ เป็นการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะในด้านการ ฟัง พูด อ่าน เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจากการประเมินผลทางการเรียนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะ ยังขาดการพัฒนาทักษะดังกล่าวและไม่สามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้สถานการณ์จริงได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อาวรุท วาจาสิทธิ์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษที่นิสิตนำมาปฏิบัติมากที่สุด คือ กลวิธีการเดาหรือทำนายอย่างมีหลักการ กลวิธีการเรียนที่นิสิตนำมาปฏิบัติปานกลาง คือ การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนโดยตรง กลวิธีการฝึกฝนภาษา กลวิธีการหาวิธีเรียนภาษาอังกฤษที่เป็นของตนเอง กลวิธีการใช้ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเรียนภาษาเป็นครู และกลวิธีการใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจดจำได้ดียิ่งขึ้น ส่วนกลวิธีการพยายามใช้ภาษาอังกฤษเพื่อติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น นิสิตนำมาปฏิบัติน้อย และเมื่อเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตระหว่างกลุ่มเก่งมาก กลุ่มเก่ง ปานกลาง และกลุ่มอ่อน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเก่งมาก และกลุ่มเก่ง ใช้กลวิธีการหาวิธีการเรียนเป็นของตนเอง กลวิธีการพยายามใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น และกลวิธีการเดาหรือทำนายอย่างมีหลักการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มเก่งมากกับกลุ่มอ่อนใช้กลวิธีการเดาหรือทำนายอย่างมีหลักการและกลวิธีการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนโดยตรง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มเก่งกับกลุ่มปานกลางใช้กลวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้จดจำได้ดียิ่งขึ้น กลวิธีการเดาหรือทำนายอย่างมีหลักการ และกลวิธีการใช้ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเรียนภาษาเป็นครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนใช้กลวิธีการเดาหรือทำนายอย่างมีหลักการและกลวิธีการใช้กับวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้จดจำได้ดียิ่งขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 กลวิธีการเรียนรู้เมตต้าคอกนิชันในการอ่านแบบโดยตรงสูงกว่าคะแนนของประชากรที่ฝึกด้วย

วัฒนาพร ระจับทุกษ์ (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาและเปรียบเทียบประสิทธิผลของรูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตต้าคอกนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบบโดยตรงกับแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตต้าคอกนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบโดยตรง และรูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตต้าคอกนิชัน ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและสอดแทรกในเนื้อหาการสอน โดยทั้ง 2 รูปแบบ ต่างก็มุ่งฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตต้าคอกนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่สำคัญ 3 ยุทธศาสตร์ คือ การวางแผนการอ่าน การควบคุมการตรวจสอบการอ่านและการประเมินผลการอ่าน การเปรียบเทียบประสิทธิผลของรูปแบบทั้งสองดำเนินการโดยนำรูปแบบทั้งสองไปฝึกจริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่หนึ่ง ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 42 คน และกลุ่มที่สอง จำนวน 40 คน นักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตต้าคอกนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึกเท่ากัน และมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนการฝึกไม่แตกต่างกัน ฝึกนักเรียนกลุ่มที่หนึ่งด้วยรูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตต้าคอกนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบโดยตรง ส่วนกลุ่มที่สอง ฝึกด้วยรูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตต้าคอกนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตต้าคอกนิชันในการอ่าน และด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการฝึกสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทั้ง 3 เกณฑ์ คือ 1) มีคะแนนเฉลี่ยทั้งสองด้านหลังการฝึกเพิ่มขึ้นสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างน้อยร้อยละ 15 ของคะแนนเต็ม 2) มีคะแนนเฉลี่ยทั้งสองด้านหลังการฝึกอย่างน้อยร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม และ 3) มีคะแนนเฉลี่ยทั้งสองด้านหลังการฝึกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทั้งสองด้านหลังการฝึกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และยังพบว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ซึ่งแสดงว่า คะแนนของประชากรที่ฝึกด้วยรูปแบบการฝึกกลวิธีการเรียนรู้เมตต้าคอกนิชัน ในการอ่านแบบโดยตรงสูงกว่าคะแนนของประชากรที่ฝึกด้วยรูปแบบกลวิธีการเรียนรู้เมตต้าคอกนิชัน ในการอ่านแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน

พัชราพร เขียววีรัมย์ (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการเรียนกับความสามารภในทักษะการรับสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร ใช้กลวิธีการเรียนภาษาทั้ง 6 ด้าน ในระดับปานกลาง กลวิธีในการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารภในการ

อ่านภาษาอังกฤษ แต่กลวิธีในการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการฟัง ภาษาอังกฤษ

อัญชลี ประวิตรานุรักษ์ (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา กับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษาในระดับปานกลาง และมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ และกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา กับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กัน

กาญจน์พิชชา ฤวิไลไทย (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์พหุคุณระหว่างกลวิธีการเรียน กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยภาคกลาง ปีการศึกษา 2547 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยภาคกลาง ใช้กลวิธีการเรียนด้านกลวิธีการจัดระบบและประเมินการเรียน และกลวิธีด้านจิตพิสัย อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก กลวิธีการจำอย่างมีประสิทธิภาพ กลวิธีการใช้กระบวนการทางความคิด กลวิธีการจดจำข้อบกพร่องในการใช้ภาษา กลวิธีด้านสังคม มีระดับการใช้อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย กลวิธีการจัดระบบและประเมินการเรียน และกลวิธีด้านจิตพิสัย เป็นกลวิธีการเรียนที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจต่อ นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัย ภาคกลาง จังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่ได้ใช้กลวิธีการเรียนโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย ยกเว้นการใช้กลวิธีการจัดระบบและประเมินการเรียน และกลวิธีด้านจิตพิสัยค่อนข้างมาก อาจ เพราะนักศึกษาไม่คุ้นเคยกับกลวิธีการเรียนรู้ภาษา หรือไม่เคยได้รับการฝึกฝนโดยตรงเกี่ยวกับ กลวิธีการเรียนรู้ภาษา ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่ากลวิธีการเรียนมีผลต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนภาษา เพราะสามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

เวนเดน (Wenden, A.L., 1987.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับ กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของนักศึกษาวิทยาลัยที่เรียนในระดับต้นกับ นักศึกษาที่เรียนในระดับสูง ผลการวิจัยพบว่า 1. นักศึกษาระดับต้นกับนักศึกษาระดับสูงใช้กลวิธี

ในการเรียนต่างกัน 2. นักศึกษาระดับต้นใช้ กลวิธีเมตต้าคอกนิชั่นในการประเมินตนเอง ๓.๓ ๒.๕๕๒
มากกว่านักศึกษาระดับสูง 3. นักศึกษาระดับต้นใช้กลวิธีด้านความรู้ความคิด บ่อยกว่านักศึกษา
ระดับสูง 4. กลวิธีด้านจิตพิสัยและด้านสังคม นักศึกษาระดับสูงใช้การถามคำถามในห้องเรียน
มากกว่านักศึกษาระดับต้น แต่นักศึกษาระดับต้นใช้กลวิธีในการเรียนเป็นกลุ่มมากกว่านักศึกษา
ระดับสูง 5. ตัวแปรที่เกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ ภาษาแม่ และจำนวนปีที่เรียน
ภาษาอังกฤษมาแล้ว มีผลต่อการใช้กลวิธีในการเรียนถึง 12 หัวข้อ ใน 18 หัวข้อ นอกจากนี้ยัง
พบว่า ภาษาแม่เป็นตัวทำนายที่มีค่าทำนายสำคัญมากที่สุดต่อการเลือกใช้กลวิธีในการเลือกเรียน
ภาษา

ฟิลลิปส์ (Phillips, V.J., 1992.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษเป็น
ภาษาที่สองของนักศึกษาชาวเอเชีย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้กลวิธีในการเรียนทุกประเภท
โดยเฉพาะกลวิธีควบคุมและตรวจสอบการเรียนรู้ (Metacognitive) และกลวิธีทางสังคม (Social
strategy) นักศึกษากลุ่มที่มีคะแนนความสามารถภาษาอังกฤษปานกลางมีการใช้กลวิธีในการ
เรียนมากกว่ากลุ่มที่มีคะแนนสูงและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำ เชื้อชาติ และวิชาเอกเป็นปัจจัยที่มีผลต่อ
การตัดสินใจเลือกใช้กลวิธีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่เพศ เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการ
ตัดสินใจเลือกใช้กลวิธีของนักศึกษา

มัลลินส์ (Mullins, P. Y., 1992.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
กลวิธีในการเรียนกับคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยในวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนสอบเพื่อจัดอันดับ
(Placement test) และคะแนนเฉลี่ยของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมจากแบบสำรวจกลวิธีในการ
เรียนกับคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยในวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนสอบเพื่อจัดอันดับ และคะแนน
เฉลี่ย แต่พบความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยในวิชาภาษาอังกฤษกับ
กลวิธีด้านจิตพิสัย ($r = .323, p = .005$) มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างคะแนนสอบเพื่อจัดอันดับ
กลวิธีการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ($r = .383, p = .001$) และยังพบความสัมพันธ์ทางบวก
ระหว่างคะแนนเฉลี่ยกับกลวิธีการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ($r = .305, p = .006$)
นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยไปเมืองนอกมาแล้วกับผู้ที่ยังไม่เคยไปใช้กลวิธีในการเรียน
ภาษาไม่แตกต่างกัน

โก๊ะ (Goh, C. C. M., 1998.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองมี
ความสามารถในการฟังต่างกันอย่างไรเมื่อใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษาในประเทศสิงคโปร์ใช้กลวิธีการจำมากกว่าการใช้กลวิธีแบบประเมินและตรวจสอบและใช้กลวิธี (Strategies) มากกว่าการใช้กลยุทธ์ (Tactics)

กั้ง (Kang, S., 1999.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการเรียนรู้ภาษาและความสามารถทางภาษาของนักศึกษาชาวเอเชีย ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีการเรียนรู้ภาษามีความสัมพันธ์กับความสามารถทางภาษา

ลี (Lee, K., 2003.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของชั้นปี เพศ และผลสัมฤทธิ์ในเรียนกับกลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาเกาหลีชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้กลวิธีการจดจำข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด และมีการใช้กลวิธีด้านจิตพิสัยน้อยที่สุด และนักศึกษหญิงใช้กลวิธีในการเรียนทั้ง 6 ด้านมากกว่านักศึกษาชาย นอกจากนั้นนักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการใช้กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากผลการศึกษารูปได้ว่า ชั้นปี เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการใช้กลวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เบเคอร์และบุญกิต (Baker, W. & Boonkit, K., 2004.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลวิธีการเรียนการอ่านและการเขียนในบริบทการเรียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้กลวิธีการจัดระบบและประเมินการเรียน กลวิธีการจำอย่างมีประสิทธิภาพ และกลวิธีการจดจำข้อบกพร่อง มากที่สุด

ซู (Su, M. M., 2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศและประสิทธิภาพในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้กลวิธีทั้ง 6 ด้านในระดับปานกลาง โดยมีการใช้กลวิธีด้านสังคมมากที่สุด และใช้กลวิธีด้านการจำอย่างมีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

วอง (Wong, M. S., 2005.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลวิธีการเรียนภาษากับความสามารถทางภาษา ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางภาษาและนักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาสูงมีการใช้กลวิธีในการเรียนมากกว่าผู้ที่มีความสามารถทางภาษาต่ำ

เจและเซี่ยวคิง (Jie, L. & Xiaoqing, Q., 2006.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบและกลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับที่สามในประเทศจีน ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้กลวิธีการเรียนและมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับกลวิธี 7 แบบ นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสามารถที่ใช้กลวิธีที่ไม่ใช่แนวทางที่ชอบได้

ซาเลม (Salem, N. M., 2006.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของแรงจูงใจ เพศ และกลวิธีการเรียนภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ มีการใช้กลวิธีการเรียนด้านกระบวนการทางความคิดและกลวิธีการจัดระบบและประเมินการเรียนอยู่ในระดับสูงสุด และมีการใช้กลวิธีด้านจิตพิสัยระดับต่ำสุด นอกจากนี้การใช้กลวิธีการเรียนระหว่างชายกับหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการใช้กลวิธีการจำอย่างมีประสิทธิภาพ กลวิธีการใช้กระบวนการทางความคิด และกลวิธีการชดเชยข้อบกพร่องในการเรียนภาษาอังกฤษ

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองมีการใช้กลวิธีการเรียนทั้ง 6 ด้านเพื่อให้เรียนรู้ภาษาได้ดีขึ้น โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำมีการใช้กลวิธีการเรียนแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษา เช่น เพศ อายุ ภาษาแม่ และจำนวนปีที่เรียนภาษามาแล้ว